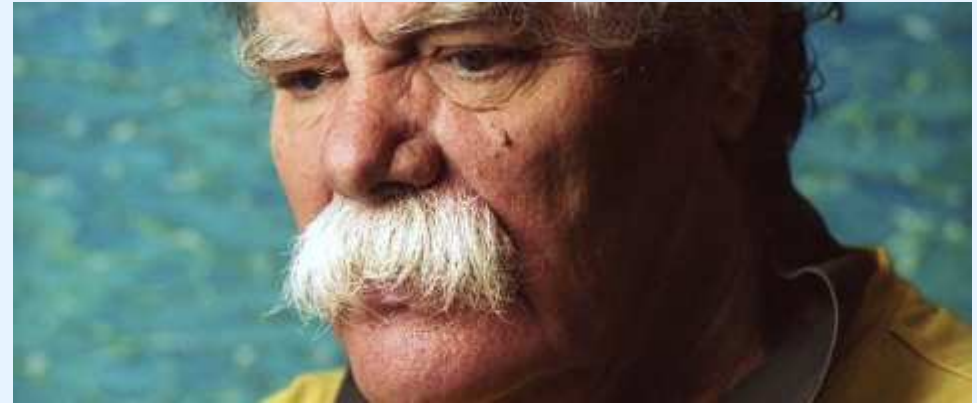

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ / ΕΡΓΑ
1972-2012

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, 2016
Σοφία Πελοποννησίου - Βασιλάκου

Ο Γιάννης Μιχαηλίδης γεννήθηκε στη Σκιάθο το 1940 και θεωρείται από τους σημαντικότερους Έλληνες εκφραστές της υπαινικτικής ζωγραφικής.

Ο Γιάννης Μιχαηλίδης

Μαύρη θάλασσα. Μνήμη 1974, Σκιάθος, 2008-2010

Από νέος ήξερε ότι ήθελε να ζωγραφίζει αλλά παράλληλα αναγκάστηκε να κάνει πολλές άλλες εργασίες για βιοποριστικούς λόγους. Οι διάφορες αυτές εργασίες, του προσέφεραν τις εμπειρίες που τελικά έγιναν μέρος της ζωής του και της τέχνης του.

Ξεκίνησε αρχικά την ζωγραφική για να αφήσει το προσωπικό του σημάδι στον κόσμο, για να κάνει αυτό που ξέρει και αυτό που μπορεί, αλλά στη συνέχεια απέδωσε με απόλυτο επαγγελματισμό τους κόσμους που τον διαμόρφωσαν. Το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα φιλοδοξεί να παρουσιάσει την πορεία του, μέσα από διάφορες θεματολογίες και πρακτικές με τις οποίες πορεύτηκε ο Γιάννης Μιχαηλίδης μέχρι τις μέρες μας.

Ανατολικό Αιγαίο, «Πούντα», 1972

Σύμφωνα με τον Νίκο Χουλιαρά, «η μοναδική πατρίδα του κάθε ανθρώπου είναι τα παιδικά του χρόνια, το σημείο αναφοράς του καθενός μας και ο τόπος που επιστρέφει». Αυτή η πατρίδα μπορεί να γίνει το εργαστήριο ψυχής που οδηγεί στη δημιουργία όσους το επιθυμούν.

Σε αυτούς τους ανθρώπους κατατάσσει ο Χουλιαράς τον Γιάννη Μιχαηλίδη, ο οποίος έχει βρει τον τρόπο να επιστρέφει συχνά και να αποδίδει στα έργα του τις αισθήσεις και τις αναμνήσεις των εικόνων που του πρόσφεραν τα παιδικά του χρόνια στη Σκιάθο, από τον ήλιο, την βροχή και τον αέρα, αλλά και από τους επόμενους τόπους που διέμεινε...Και καταλήγει ο Χουλιαράς πως «ο Μιχαηλίδης καταφέρνει μέσα από έναν αληθινό, ποιητικό, μοναχικό δρόμο να φτιάχνει έργα μεγάλης ομορφιάς που αποδίδουν ζωγραφικά τα συντρίμια του χαμένου παραδείσου των παιδικών του χρόνων...»

Τα βιώματα αυτά, η πορεία τους μέσα στο χρόνο, η φθορά και ο συμβολισμός της, αποδίδονται ζωγραφικά από τον Μιχαηλίδη μέσα από το χρώμα και από τον τρόπο που επεμβαίνει κάθε φορά στο χαρτί.

Για παράδειγμα στο συγκεκριμένο έργο «Παράθυρο στο Αιγαίο», σύμφωνα με τα λόγια του, η πρόθεση του ήταν να απολαύσει την διαδικασία μέχρι να το ολοκληρώσει, να υπαινιχθεί τις φθορές που προέκυψαν μέσα στο χρόνο, μέχρι να φτάσει στην ολοκλήρωση του έργου, στο οποίο πλέον δεν θα χρειάζεται ούτε να προσθέσει, ούτε να αφαιρέσει κάτι άλλο. Με τον τρόπο αυτό ο θεατής τελικά εισπράττει το κατάλοιπο μια διαδικασίας.

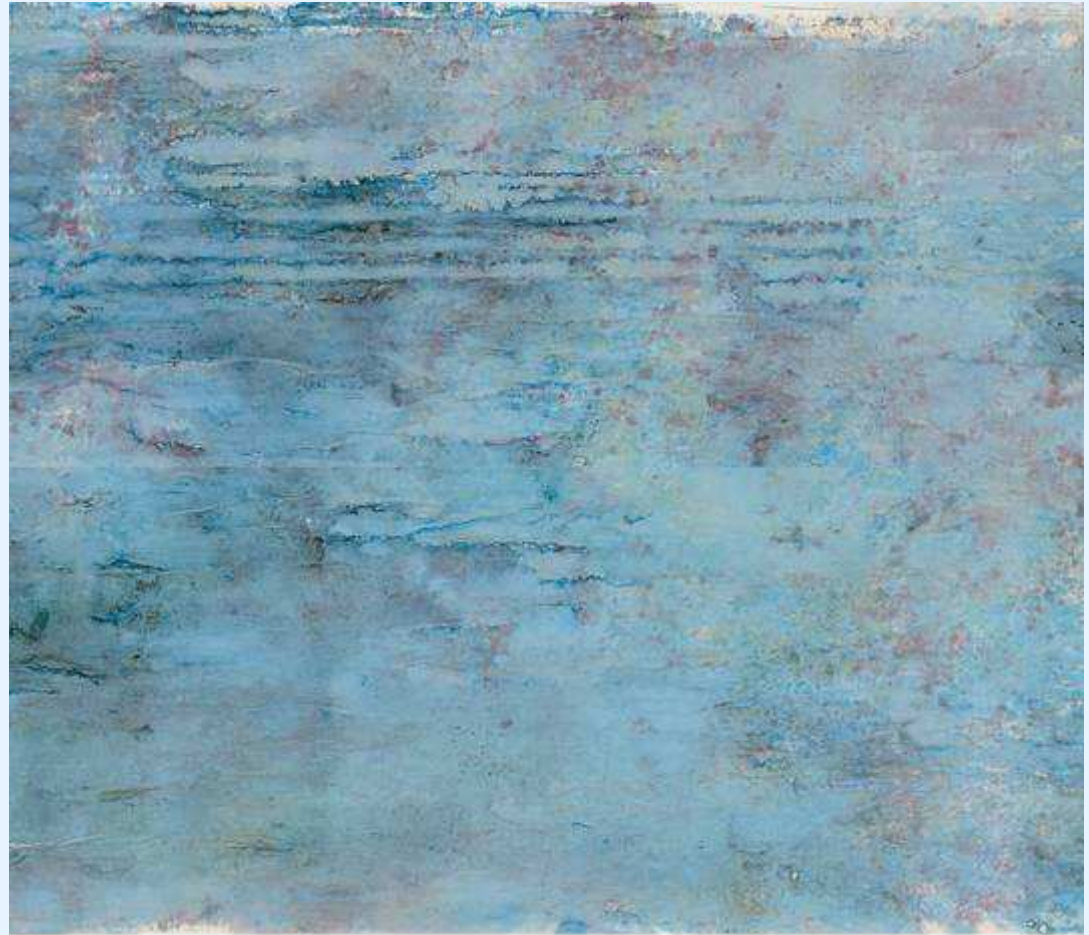

Παράθυρο στο Αιγαίο, 1998

Ο Γιάννης Μιχαηλίδης υποστηρίζει ότι ο καθένας μας ζωγραφίζει τον «τόπο» του, τα «δικά» του πράγματα. Από πολύ νωρίς άλλωστε ο ίδιος συνειδητοποίησε ότι αυτό που ήθελε να κάνει πραγματικά στη ζωή του ήταν η ζωγραφική. Και στην τέχνη του προσπάθησε να αποδώσει τους «τόπους» του.

Για εκείνον, ΤΟΠΟΣ του είναι φυσικά η Σκιάθος που γεννήθηκε και που, σε μια άλλη εκδοχή της, είναι η θάλασσα, το Αιγαίο...

Αλλά δεν είναι μόνο το νερό που τον απασχολεί, είναι και τα Ναυπηγεία, στα οποία εργαζόταν ο παππούς του, και που τα γνωρίζει μέσα από τα λόγια της μητέρας του και τους περιπάτους που κάνει εκεί μαζί της. Αργότερα θα είναι και οι πόλεις που θα ζήσει, η πρώην βιομηχανική πόλη του Βόλου και η εικόνα της παρακμής της αλλά και η Αθήνα, το μεγάλο αστικό κέντρο και τα όσα διαδραματίζονται σε αυτό. Είναι η εποχή που η εικόνα της σχισμένης αφίσας θα βρει τη θέση της στα έργα του και θα του δοθεί η ευκαιρία κυρίως λόγω της εργασίας του σε οικονομικές εφημερίδες και ιδιαίτερα σαν επιμελητής ειδικών εκδόσεων να εμβαθύνει και να δουλέψει με το χαρτί. Το απλό και φτηνό χαρτί από τα ρολά που χρησιμοποιούνταν για την εφημερίδα μετατρέπεται σε έργο με δική του ζωή και ιστορία...

Τα αβαθή της θάλασσας, Σκιάθος, 2005-2007

Ένα από τα χαρακτηριστικά έργα του στις αρχές της δεκαετίας του '70 είναι το «Ανατολικό Αιγαίο, Μανδράκι», του 1972, όπου με μία μόνη μαύρη-μωβ πινελιά ενώνει το πεδίο της θάλασσας με εκείνα της γης και του ουρανού...

Είναι ενδιαφέρον να θυμηθεί κανείς τους στίχους του Γιάννη Κοντού, στον κατάλογο της έκθεσης «Ανατολικό Αιγαίο», για τα έργα εκείνης της περιόδου, που παρουσιάστηκαν μέσα στα χρόνια της δικτατορίας, στην αίθουσα τέχνης «Νέες Μορφές».

Ανατολικό Αιγαίο

Δωμάτια που εφαρμόζουν ακριβώς στα μέτρα μας. Θα 'λεγε κανείς φυλακές ή ενυδρεία. Ένα πουλί σαρκοβόρο απειλεί συνέχεια τα μάτια σου, κλεισμένο στο δωμάτιο. Εσύ κρυμμένος μέσα του. Και το πουλί με τη σειρά του κλεισμένο σε σένα, να κάνει μακροβούτια στο αίμα σου. Πόρτες απέραντες μπροστά, πίσω, παντού και κλειστές. Το μαύρο σ' όλες τις φωνές. Φορές σε σκεπάζει. Φορές τόσο λίγο, το σκεπάζεις με το μικρό σου δάχτυλο. Ελάχιστο άνοιγμα στις πόρτες που προσπαθεί να μπει το ανυπεράσπιστο κόκκινο - χαρακιά στα μάτια.

Κοιτάξεις.

Απ' έξω θάλασσα και θάλασσα, με μουσική, χαλίκια, βαθιά πηγάδια. Ή μόνο θάλασσα με μια φωτιά στη μέση να γίνεται νησί. Βλέπω ακόμη τη γυναίκα μου, καμπύλη αμμουδιάς με πεντέξι ξερές πέτρες να καίγεται στον ήλιο.

Και να διώχνεις το πουλί απ' τα μάτια σου μη χάσεις τίποτα.

Και να σβήνουν τα περάσματα.

Και να τα φαντάζεσαι όλα αυτά.

Και να ξανάρχονται πάλι.

Γιάννης Κοντός
Ιανουάριος 1973

Ανατολικό Αιγαίο, Πούντα, 1972

Το 1979 εγκαταλείπει την αυστηρή γεωμετρικότητα και τις σαφείς εξωτερικές αναφορές. Μέσα από μια εξπρεσιονιστική αφαιρετική γραφή «αποδίδει ζωγραφικά την ερημιά του κόσμου και χτίζει τον δικό του κόσμο της ζεστής και κατοικήσιμης ερημιάς του» όπως γράφει σε ένα κείμενο του για εκείνον, ο Νίκος Χουλιαράς.

Ο ίδιος πιστεύει πως ο τρόπος που ζωγραφίζει έχει να κάνει με τα αισθήματά του. Προσπαθεί με τα υλικά που χρησιμοποιεί να προσεγγίσει την ύλη και να μετατρέψει το χρώμα σε υλικό, με στόχο να βλέπεις στο έργο του το γυαλί ή το σίδηρο και όχι την απεικόνιση ενός γυάλινου ή σιδερένιου αντικειμένου...

Στα έργα αυτά αρχικά η ζωγραφική επικάλυψη γίνεται σε όλη την επιφάνεια του τελάρου. Στη συνέχεια ο Μιχαηλίδης επεμβαίνει και άλλοτε αφαιρεί και άλλοτε προσθέτει μέχρι να φτάσει στο τελικό αποτέλεσμα. Όλη αυτή η διαδικασία με τα κοψίματα και τα κολλήματα χαρακτηρίζουν αυτή την εποχή του ζωγράφου. Είναι η εποχή όπου στα έργα του πρωταγωνιστούν τα ίδια τα υλικά που χρησιμοποιεί ο ζωγράφος και το κάθε τοπίο μπαίνει σε δεύτερη μοίρα.

Μεταλλική νεκρή φύση, 1985

Ένας άλλος «κόσμος», που απασχολεί τον Μιχαηλίδη και που γνωρίζει στη Σκιάθο, είναι επαφή με τα πλοία που ταξιδεύουν, τα πλοία που αποσύρονται και καταλήγουν να σκουριάζουν στον ταρσανά...

Τα σκουριασμένα αυτά πλοία, που συναντά στον ταρσανά, θα αποτελέσουν έναν ακόμα τόπο, τον οποίο θα θελήσει να αποδώσει ζωγραφικά. Μάλιστα το 1982 δημοσιεύει στον κατάλογο της έκθεσης του και μικρά φωτογραφικά καρέ από τα παλιά ναυπηγεία της Σκιάθου. Είναι φανερό πως τα απομεινάρια των πλοίων που βρίσκονται εκεί, τον έχουν επηρεάσει στα έργα που δημιουργεί εκείνη την εποχή. Άλλωστε για εκείνον οι «Μεταλλικές νεκρές φύσεις» είναι η δική του απάντηση στην παραδοσιακή μέχρι τότε απεικόνιση της νεκρής φύσης, όπου τα βιομηχανικά προϊόντα παίρνουν τη σκυτάλη από τα «φρούτα» και άλλα διακοσμητικά αντικείμενα.

Μεταλλική νεκρή φύση Α', 1986

Φυσικά δεν είναι τυχαίο ότι ο Μιχαηλίδης συνειδητά δείχνει σε κάποια έργα του και την επιρροή που του άφησε η γνωριμία του με τον Γιάννη Σπυρόπουλο και το έργο του. Κατά κάποιον τρόπο του αποδίδει και ένα φόρο τιμής, μια που συνεχίζει ένα δρόμο που εκείνος άνοιξε και μάλιστα σε μια εποχή που δεν ήταν έτοιμο το κοινό να τον αποδεχτεί.

Μεταλλική νεκρή φύση, 1985

«Μεταλλικές νεκρές φύσεις»

Τα έργα της ενότητας «Μεταλλικές νεκρές φύσεις» που γίνονται την δεκαετία του '80 σύμφωνα με τον Κύριλλο Σαρή «έχουν κοινό χαρακτηριστικό την απεικόνιση μηχανολογικών εξαρτημάτων (κυλίνδρων κ.λπ.), το χρώμα που κυριαρχεί είναι το γκρίζο και δημιουργούν την αίσθηση ασπρόμαυρων φωτογραφιών.»

Για την δημιουργία αυτών των έργων ο καλλιτέχνης κολλά ως προετοιμασία φύλλα εφημερίδας πάνω σε κόντρα πλακέ. Στη συνέχεια κόβει επιφάνειες που έχει ζωγραφίσει με χρώματα ακρυλικά και τις επικολλάει πάνω στο κόντρα πλακέ με τη λογική του κολλάζ. Το έργο ολοκληρώνεται με μια σειρά από επεμβάσεις στην επιφάνειά του, με κοψίματα, αποκολλήσεις, σβησίματα και γδάρισμα της ζωγραφικής επιφάνειας με στόχο την ανάδειξη της φόρμας των μεταλλικών αντικειμένων.

Όλες αυτές οι επεμβάσεις αφήνουν τα ίχνη της εκφραστικής αγωνίας του καλλιτέχνη και προτρέπουν τον θεατή μέσα από μία «αρχαιολογικού» τύπου ανασκαφή να ανακαλύψει το εσωτερικό του έργου.

Είναι τόσο έντονη η επιθυμία του καλλιτέχνη να φτάσει όσο πιο βαθιά μπορεί που στο έργο «Μεταλλική νεκρή φύση Γ', 1985-1986» παρατηρούμε μια ολική διαγραφή. Αφού το ζωγραφίσει, αφού κολλήσει, στη συνέχεια επεμβαίνει με έναν τρόπο που αφήνει μόνο το ίχνος αυτού που κάποτε υπήρξε.

Είναι μια περίοδος για τον Μιχαηλίδη που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν το μανιφέστο του, για μια εσωτερική και καλλιτεχνική επανεκκίνηση.

«Μεταλλική νεκρή φύση, 1985»

«Μεταλλική νεκρή φύση Γ', 1985-1986»

Αιγαίο Β'

Το 1991 ο Μιχαηλίδης παρουσιάζει τη σειρά Αιγαίο Β' με τα έργα που τα ονομάζει «Τα νερά του γκρίζου» ή «Η υδάτινη παγίδα». Τα έργα αυτά πλέον δεν παραπέμπουν στις ανοιχτές θάλασσες του Αιγαίου αλλά στις κλειστές. Αποτυπώνουν τη μνήμη εκείνων των θαλασσών στις οποίες καταλήγουν τα πλοία όταν ολοκληρώσουν τις πλεύσεις τους, σε εκείνες που με τον καιρό γεμίζουν από τα λιμνάζοντα σκουπίδια. Στα έργα αυτά ο Μιχαηλίδης αποδίδει το νερό σαν επιφάνεια από στρώσεις χρωμάτων και χαρτιών, τσαλακωμένων και ξαναδουλεμένων. Αφήνει δε μέσα από τις σχισμές να φανεί η ύπαρξη ενός εκρηκτικού σύμπαντος, που παλεύει να βγει στην επιφάνεια.

Τα νερά του γκρίζου Β', 1991

Τα χρόνια που ζει στην Αθήνα, από την δεκαετία του '50, αφήνουν τα δικά τους ίχνη στις δημιουργίες του. Οι εικόνες από τις αφίσες στους δρόμους κολλημένες η μία πάνω στην άλλη και σκισμένες, τον οδηγούν να αποτυπώσει την αίσθηση της φθοράς με διαφορετικό τρόπο. Στα έργα αυτά η ζωγραφική απλώνεται και πάλι σε όλη την επιφάνεια και η έμφαση δίνεται στο καταπονημένο από το χρόνο αλλά και από τις παρεμβάσεις, χαρτί. Και εδώ η φθορά έχει πρωταγωνιστικό ρόλο καθώς, όσο ο χρόνος περνά, τα έργα μεταμορφώνονται σε κάτι το διαφορετικό.

Ακάλυπτος χώρος 1992

Το 1993 τα έργα του γίνονται ζωγραφικοί «χάρτες» που αποδίδουν άγνωστους και πανάρχαιους τόπους, όπως στα μάρμαρα και στους παλιούς τοίχους. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι τεχνίτες για να δημιουργήσουν ένα τελικό αποτέλεσμα, πρωταγωνιστούν και υπαινίσσονται την ανάγκη να ξαναγυρίσουμε στην ουσιαστική επαφή με όσα μας επιτρέπουν να δημιουργούμε.

Νεκρή φύση, (τρίπτυχο), 1993

Αφιέρωμα στον Βασίλη Στεριάδη, 1994

Ο ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ ΠΑΙΚΤΗΣ Του Βασίλη Στεριάδη

Απόσπασμα

«Στο μεταξύ πέρασαν τα Φώτα και του Αι-Γιαννιού και το Υπουργείο Σωματικής Άμυνας. Πέρασαν ο παράγων φόβος και ο παράγων λάθος. Έτσι τα λάθη άρχισαν να φεύγουν απ' τις τσέπες μου και σκορπίστηκαν σαν κύτταρα. Η ποίηση έμπαινε στα υπουργεία και στις νομαρχίες μέχρι σε δέντρα της Μακεδονίας. Να συλληφθεί ο πρωταθλητής λάθος, είτε ο παράγων λάθος. [...]»

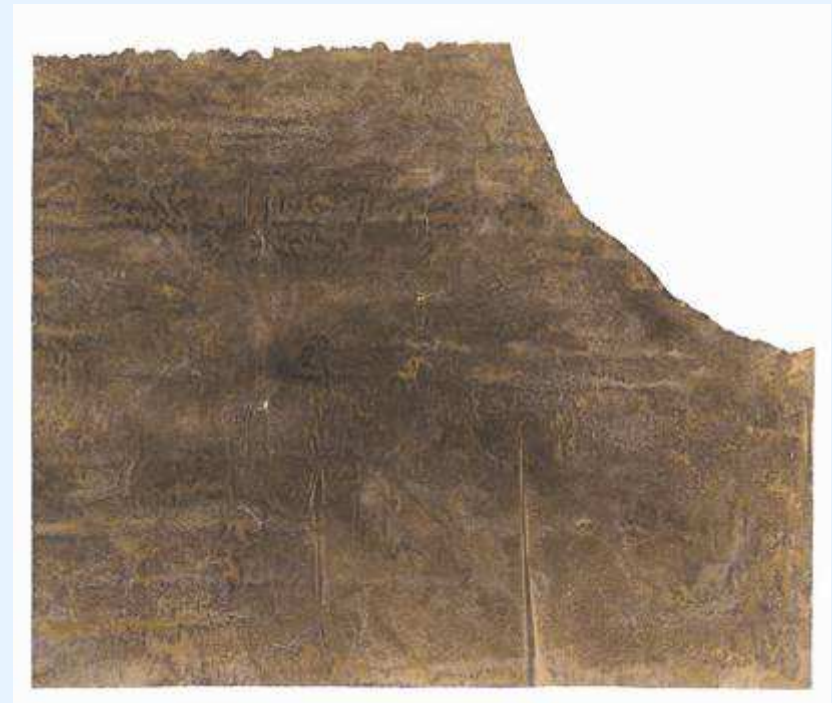
Η επαφή του με τον τύπο της εποχής, λόγω της δουλειάς του, τα εξώφυλλα σε εβδομαδιαία περιοδικά με εικόνες φρίκης, τον ωθούν να θελήσει να μεταμορφώσει όλες αυτές τις εικόνες σε κάτι πιο ποιητικό. Έτσι στρέφεται σε τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν από την βυζαντινή παράδοση για την δημιουργία των εικόνων. Για αυτούς τους λόγους δημιουργεί έργα σαν το εικονιζόμενο, το οποίο αφού το ζωγραφίζει στη συνέχεια το σκεπάζει με φύλλο ασημιού. Η «φρίκη» της εποχής γίνεται υπόσχεση ελπίδας. Δεν είναι τυχαίο που το αφιερώνει σαν φόρο τιμής στον Βασίλη Στεριάδη, τον ποιητή που καθιέρωσε τον όρο «Η Γενιά του '70» για τους ποιητές της εποχής του.

Ο Γιάννης Μιχαηλίδης είχε πάντα στενή επαφή με την ποίηση και θεωρούσε ότι ζωγραφική σημαίνει ποίηση. Ίσως γι'αυτό έχει ζωγραφίσει τα εξώφυλλα των βιβλίων των ποιητών της γενιάς του καθώς και εικονογραφήσει πολλά από τα ποιήματά τους, ερμηνεύοντας τα με τον δικό του τρόπο.

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1990 ο καλλιτέχνης αποκτά μια ιδιαίτερη εμμονή με το χαρτί- το βάψιμο, το ψαλάκωμα και το σχίσιμό του. Μέσα από αυτό το «ξαναδούλεμα» του έργου και του τρόπου που επεμβαίνει φαίνεται να τον απασχολεί το πέρασμα του χρόνου και της φθοράς που προκαλεί σε κάθε τι η φύση. Ίσως για αυτούς τους λόγους πλέον δεν υπαινίσσεται απλά τη φθορά αλλά την προκαλεί πραγματικά: Πρώτα οξειδώνει το χαρτί και μετά βάζει το χρώμα. Επεμβαίνει στα δικά του τοπία και τα αλλοιώνει, όπως ακριβώς θα έκανε η φύση στα δικά της τοπία. Μόνο που εκείνος κατορθώνει μέσα στο εργαστήριό του να επέμβει γρηγορότερα από τη φύση.

Η οξείδωση της θάλασσας Β', 1999

Τοπία της σκουριάς Α', 2001

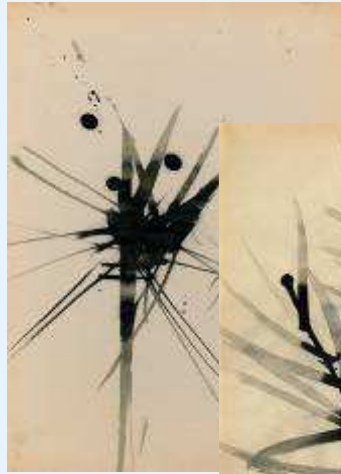
Ο Μιχαηλίδης είναι από τους ζωγράφους οι οποίοι φτιάχνουν ακόμα και τα τελάρα τους οι ίδιοι. Εξάλλου για εκείνον το έργο και το τελάρο αποτελούν ένα σώμα και πορεύονται μαζί στον χρόνο. Ο ίδιος λέει πως αυτό είναι το σωστό και πως απολαμβάνει όλη την διαδικασία γύρω από την δημιουργία ενός έργου και του πλαισίου του. Ένας από τους λόγους που δημιουργεί, είναι ότι περνάει ωραία καθόλη την διάρκεια που χρειάζεται, μέχρι να ολοκληρωθεί ένα έργο.

Φυσικά τον ενδιαφέρει τι θα σκεφτούν όσοι δουν τα έργα του και ιδιαίτερα τον απασχολεί η γνώμη συγκεκριμένων ανθρώπων. Όπως λέει χαρακτηριστικά, για εκείνον, η ζωγραφική είναι μια μποτίλια στη θάλασσα. Την πετάς και ελπίζεις ότι θα βρεθεί κάποιος να την μαζέψει.

Νυχτερινό τοπίο, 1998

Δείγμα Γραφής

Ο Μιχαηλίδης θεωρεί πως στην πορεία του μέχρι την σειρά «Δείγμα Γραφής» έχει υποδυθεί έναν συγκεκριμένο ρόλο και έχει υπηρετήσει μια συγκεκριμένη ιδιότητα όπως την έννοια της φθοράς που τόσο διαπνέει μεγάλο μέρος της ζωγραφικής του πορείας. Με την σειρά αυτή αποποιείται τους ρόλους και τις ιδιότητες και γίνεται πλέον το ίδιο το υλικό, το μελάνι, το χρώμα. Επηρεασμένος από την ιαπωνική τέχνη, και χρησιμοποιώντας απλό χαρτί εφημερίδας, επιδίδεται σε μια σειρά από ασκήσεις που αργότερα θα τον οδηγήσουν στα έργα της Θεσσαλικής γης...

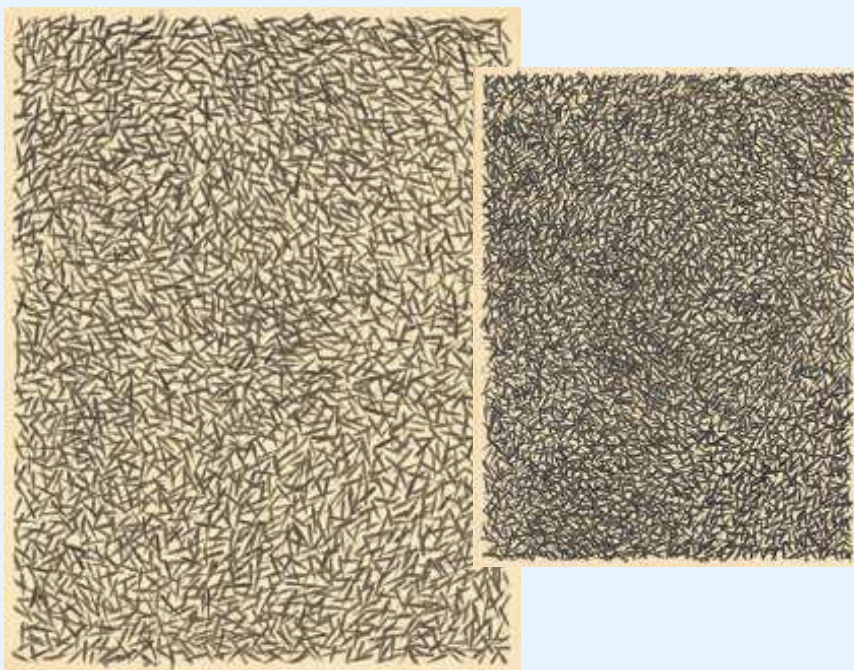
Για τους ιστορικούς τέχνης τα έργα αυτής της σειράς μοιάζουν να είναι «δουλεμένα σαν κινέζικες μινιατούρες, με φτερό περιστεριού...

...ένα κλαδάκι είναι σε παραλλαγή ο κόσμος ολόκληρος». Θα έλεγε κανείς πως σχεδόν φτερουγίζουν και μας καλούν να ταξιδέψουμε μαζί τους. Αποδίδουν δε, με μεγάλη απλότητα και λιτότητα στη χρωματική γκάμα όλη την ευαισθησία και την ποιότητα που έχει μέσα του ο καλλιτέχνης.

Δείγμα γραφής, 2001-2002

Θεσσαλική γη

Γύρω στο 2003-2004 ο Γιάννης Μιχαηλίδης δημιουργεί τη σειρά «Θεσσαλική γη», έναν ακόμη τόπο που τον έχει επηρεάσει. Αυτή τη φορά τα έργα του έχουν αναφορές στη φύση της Θεσσαλίας και καταφέρνει να αποδώσει τα φύλλα ελιάς σαν ιδεογράμματα που επιπλέουν σε ένα διάφανο ζωγραφικό νερό.

Θεσσαλική Γη, φύλλα ελιάς, 2003

«Νερό, γη, ανθρώπινα δημιουργήματα προορισμένα να ζήσουν στο κύμα και να πεθάνουν κάποτε στο χώμα, η μαγική φθορά του χρόνου» αποτελούν τις πηγές της προσωπικής του εικονογράφησης στη «Θεσσαλική γη» και στις «Υδατογραφίες» σύμφωνα με την Ελισάβετ Πλέσσα.

Με το έργο «Θεσσαλική γη, Καμένη γη, 2004», ο Μιχαηλίδης αποτυπώνει ζωγραφικά την μνήμη από τα όσα είχε δει στις εξοχές της Θεσσαλίας όταν μετά τον θερισμό και πριν την σπορά, οι άνθρωποι έκαιγαν τα καλάμια. Από τεχνική άποψη, έχει πλέον τη γνώση για το πώς συμπεριφέρεται το χαρτί και αξιοποιεί με τον τρόπο που επιθυμεί τα νερά του.

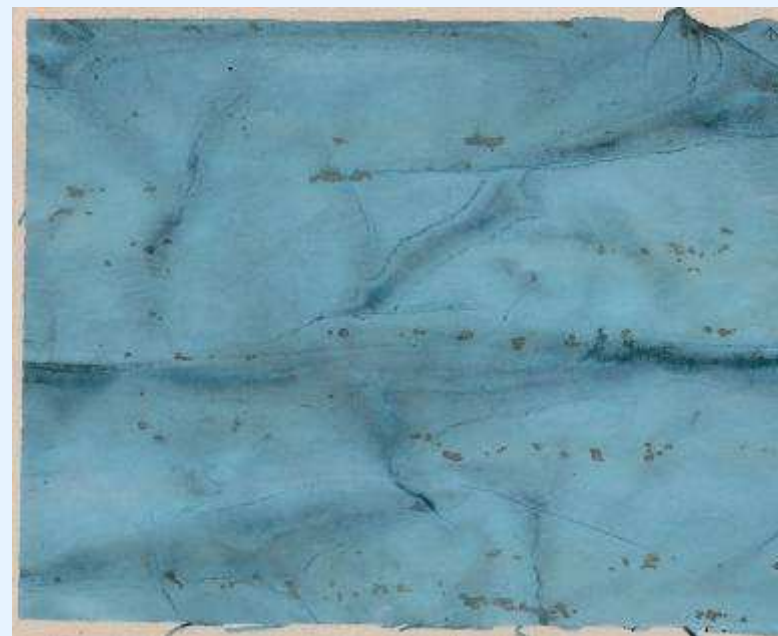
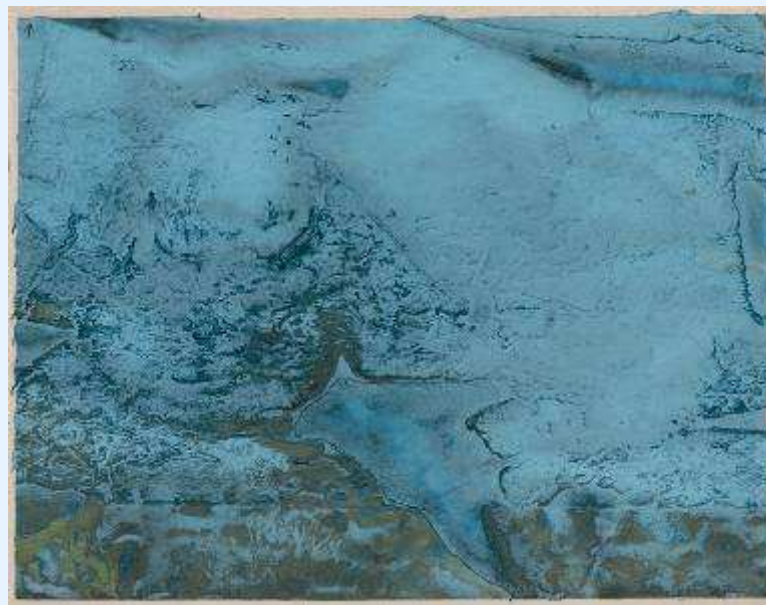
Θεσσαλική γη, Καμένη γη, 2004

Υδατογραφίες

Στα έργα της περιόδου 2005-2007 ο Μιχαηλίδης πηγαίνει απευθείας στην αίσθηση του νερού και του φωτός για να δημιουργήσει την εικόνα που θέλει. Σύμφωνα με τα όσα γράφει για εκείνον η Ελισάβετ Πλέσσα «ο ζωγράφος κουβαλάει μέσα του μια πυκνή μνήμη του νερού». Άλλωστε ο ίδιος έχει πει πως «γράφει με το νερό και το νερό τον γράφει».

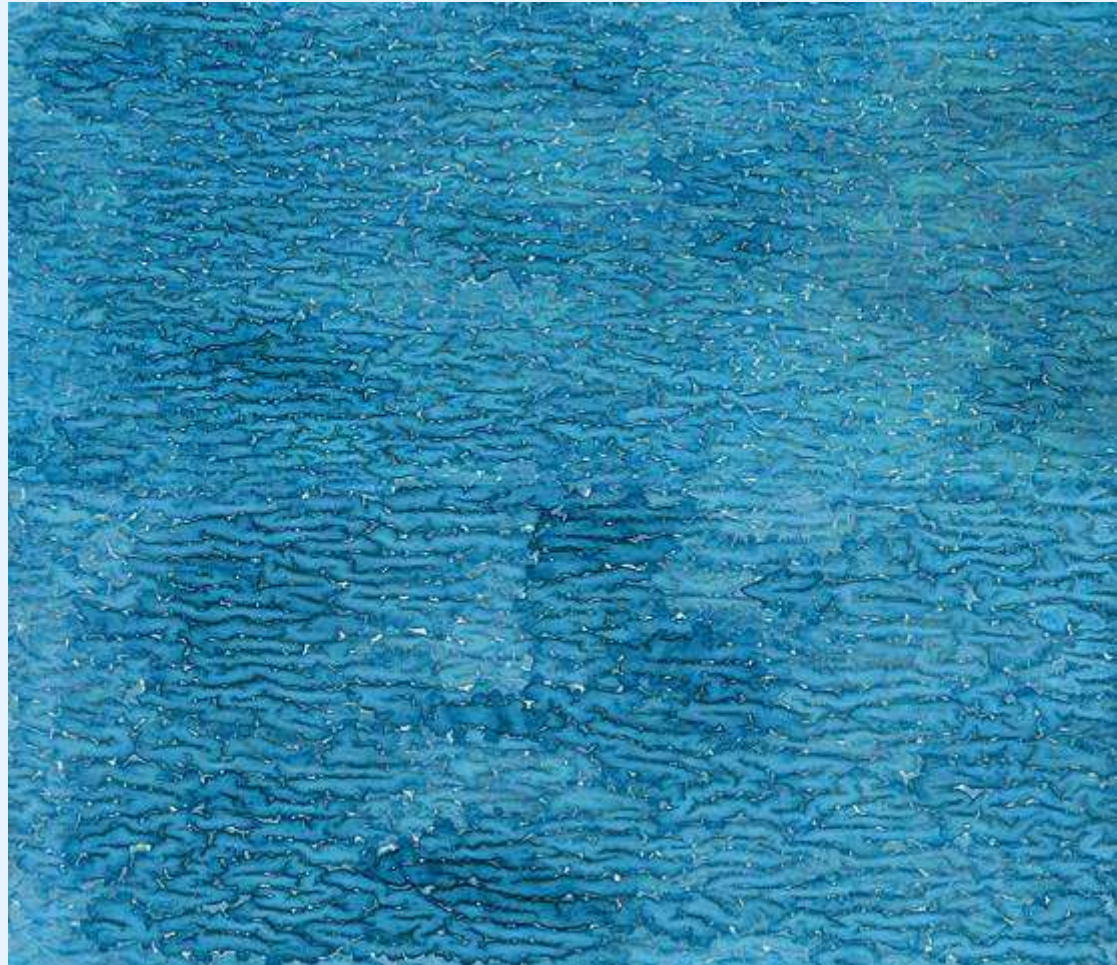
Στα έργα αυτά η μνήμη αφορά στον πυθμένα της θάλασσας κοντά στα ναυπηγεία που δούλευε ο παππούς, τον οποίο δεν γνώρισε. Υπάρχει ταυτόχρονα η μνήμη από την εικόνα που δημιουργεί το ίζημα αλλά και από την εικόνα που δημιουργεί το νερό που αναβλύζει από τον πυθμένα...

Σε όλη του τη ζωγραφική του πορεία ο Μιχαηλίδης καταφέρνει όχι μόνο να αποδώσει τη θάλασσα, το νερό, το φως αλλά και την μνήμη της θάλασσας, του νερού και του φωτός...

Η χαρτογράφηση των υδάτων ή Ολόγουρα στη λίμνη 21
(πολύπτυχο), 2005-2007

Η Σκιάθος σίγουρα έχει συμβάλει ώστε η εικόνα και η αίσθηση του υδάτινου στοιχείου να αποτελεί μία από τις πηγές της προσωπικής του εικονογραφίας. Στα έργα αυτά αξιοποιεί και πάλι τις δυνατότητες του χαρτιού αλλά ταυτόχρονα τις ελέγχει για να αποδώσουν συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Η διαφάνεια των υδάτων Β' Μνήμη 1961, Σκιάθος 2005

Κυματισμοί Α', 2008-2010

Σύμφωνα με τους ιστορικούς τέχνης που έχουν μελετήσει το έργο του Γιάννη Μιχαηλίδη είναι εντυπωσιακό πως καθόλη τη διάρκεια του έργου του, η παλέτα με τα χρώματα που χρησιμοποιεί είναι περιορισμένη σε αντίθεση με την τονικότητα των χρωμάτων που είναι εξαιρετικά πλούσια. Επίσης παρατηρείται πως ακόμα και στις πιο αφηρημένες του συνθέσεις, η εντύπωση που δημιουργεί είναι ότι απεικονίζει τοπία ή καλύτερα δίνει χρώμα στα εσωτερικά του τοπία.

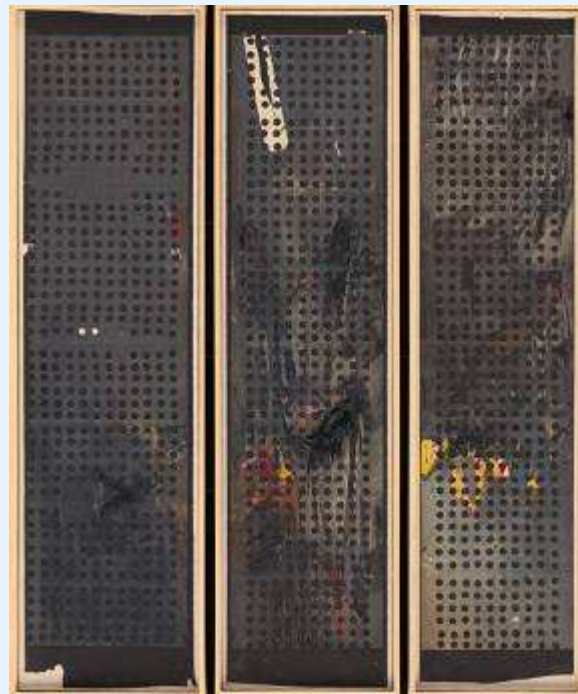

Παγασητικός, Άνθη της θάλασσας, 2005-2007

Παρατηρώντας την πορεία του έργου του σύμφωνα με την ιστορικό τέχνης Κατερίνα Κοσκινά διαπιστώνουμε πως ο Γιάννης Μιχαηλίδης άλλοτε κάνει τα έργα του να μυρίζουν θάλασσα και άλλοτε μετατρέπει οπτικά το χαρτί σε μέταλλο και σε σκουριά. Ο Μιχαηλίδης μετατρέπει το ατελιέ του σε επιστημονικό εργαστήριο, και ολοκληρώνει την σύνθεση που θέλει βρέχοντας, στεγνώνοντας, σχίζοντας και επεμβαίνοντας στο χαρτί με διάφορους τρόπους που το μεταμορφώνουν μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο.

Παγασητικός, Ροές Γ' 2005-2007

Μεταλλική νεκρή φύση, 1993

Τοπίο της σκουριάς Γ', 2001

Scrap

Στη σειρά των έργων “Scrap” ο Μιχαηλίδης εστιάζει στην σκουριασμένη επιφάνεια ενός αχρηστευμένου μηχανήματος, που κάποτε ήταν χρήσιμο στην παραγωγή, και μεταφέρει αυτή τη μνήμη και την οξειδωσή του πάνω στο ζωγραφικό χαρτί. Τα έργα αυτά έχουν σαν πρόδρομο τα έργα με την σκουριά, αλλά το χαρτί το διαχειρίζεται με διαφορετικό τρόπο. Δουλεύει το χαρτί πάνω σε επίπεδο τραπέζι, κάνει πρώτα τις πτυχώσεις και μετά βάζει το χρώμα. Στη συνέχεια επεμβαίνει με νερό που με τη σειρά του παγιδευεται στις πτυχώσεις και με όλη αυτή την διαδικασία προκύπτει η σκουριά η οποία για άλλη μια φορά συμβολίζει την φθορά που τόσο τον έχει απασχολήσει σε όλη του την πορεία. Ο Μιχαηλίδης εστιάζει στη φθορά που προκαλείται από το πέρασμα του χρόνου και κατορθώνει να την μετασχηματίσει σε καλλιτεχνικό έργο.

Scrap, 2012

Το εκπαιδευτικό έντυπο πραγματοποιήθηκε
στο πλαίσιο της έκθεσης:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ / ΕΡΓΑ 1972-2012

Σχεδιασμός προγράμματος και επιλογή υλικού:
Σοφία Πελοποννησίου - Βασιλάκου

© Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης
Εκπαιδευτικά Προγράμματα,
Αθήνα 2016

Η αγάπη του Μιχαηλίδη για τα ζώα, τον οδηγεί σε μια σειρά από σχέδια των
μορφών τους. Στη συνέχεια τα σχέδια αυτά, τα παραμορφώνει μέχρι να
προκύψει το τελικό αποτέλεσμα.